

ARAPÇA DİL ÖĞRENİMİNDE BAŞVURULABİLECEK

BAZI TEKNİKLER

► **[KİŞİSEL]** Burada anlatılanlar, sadece kişisel tecrübelerle dayanarak elde edilen verilerdir. Arapça öğrenmeye çalışanlar bunu kendisine göre uyarlayabilir, değiştirebilir veya geliştirebilir. Çünkü bir kimse için geçerli olan prensip bir başkası için uygun olmayabilir.

► **[DİL ÖĞRENMEK]** Yeni bir dil öğrenmek, ilk bakışta gramer (dilbilgisi) ve kelime öğrenerek, bunları gerektiği gibi kullanmayı bir beceri olarak edinmek diye tarif edilebilir. Ancak bu tanım tam olarak yeterli değildir. Tabii ki gramer ve kelime öğrenmek bir dili konuşabilmek için en önemli öğelerdir. Ancak aslında yabancı bir dili fazla zorlanmadan kolay olarak öğrenmek, çalışma alışkanlıklarını doğru oluşturmakla yakından ilgilidir. Çalışma alışkanlığı ise çalışarak öğrenilebilir!

Dil öğrenmek, yeni bir dünyaya adım atmaktır.

► **[AMAÇ]** Önce amacınızı belirleyin: Niçin Arapça? Arapçayı öğrendiğinizde varmayı hedeflediğiniz yer neresi? Dînî mi, ticârî mi, seyahat amaçlı mı; yoksa sadece okulda sınıfı geçebilmek için yeterli not almak mı? Arapça öğrenmedeki amacınız, *bir Müslüman olarak Kur'ân-ı Kerîm'i okuduğum zaman anlayayım, Hadîs-i Şerif'lerle karşılaştığım zaman Türkçesine başvurmayayım, bir televizyon programı izlediğimde sıkıntı çekmeyeyim, Arapça konuşulan bir ülkede derdimi rahat anlatayım* ise; çıtayı bir hayli yükseğe koymuşsunuz demektir. Dini nedenlerle Arapça öğrenmenin ibadet olduğuna inanan biri olarak, anadili Arapça olanların bile dini metinleri anlamak için özel okumalara/eğitime ihtiyacı olduğu da bir gerçektir. Yani *Arapçayı iyi bilen dini de iyi bilir* diye bir sonuca ulaşamaz.

Sadece Suudi Arabistan'a seyahat etmek isteyen birinin öğreneceği Arapça ile Taha Hüseyin'i orijinal dilinden okumak isteyenlerin öğreneceği Arapça farklı olacaktır. Amacınızın zihninizde net bir şekilde oluşması gerekir. *Hedefi belli olmayan bir gemiye hiçbir rüzgâr fayda vermez.*

► **[MOTİVASYON]** Uzun ve zorlu ama bir o kadar da zevkli bir yolculuğa çıkacak olan sizlerin, bu uzun yolculuğa çıkarken motivasyonunuzu iyi sağlamanız gerekir. Kaba bir ifadeyle maymun iştahlı olmak; başlayıp bırakmak, tekrar başlayıp tekrar bırakmak; bir de şu metodu deneyelim benzeri ırmak geçerken binek değiştirmek sizi ancak oyalar ve yolunuzdan alıkoyar.

Her şeyden önce, bir işi *başarmak* için onu *yeterince istemek* gerekir. Mesela Arapça için, Arapça bilsem ne de güzel olur şeklinde bir istek yeterli değildir. Genel olarak Arapçanın faydasını inkâr edemeyeceğiniz kadar iyi bilirsiniz. Ancak benim kastettiğim bu şekilde bir istemek değil. Bir şeyi gerçekten çok istemek, ona adanmayı gerektirir. Bir şeye adanmak için, onu neden istediğinizi iyi bilmelisiniz. Bunu kendinize sorun ve cevaplarınızı bir kâğıda yazın. Arapça öğrenmek için kaç sebebiniz var? Bunu ayrıntılarıyla kendinizden öğrenebilmek için hayal kurma yeteneğinizi kullanın. Hayal kurarken de, kafanızda canlandırdığınız durumları mümkün olduğunca hissetmeye çalışın. Tabii ki, daha kaliteli bir insan/Müslüman olmak için Arapça öğrenmenin bir ibadet sevabını da beraberinde getirdiğini unutmayın.

Kısacası Arapça öğrenmeyi neden çok istediğinizi açıklayan en az 3 tane sağlam gerekçe yazabildiyseniz ve kurduğunuz hayallerde gerçekten mutlu olabildiyseniz, bu işe adanmaya hazırsınız demektir. Unutmayın **istemek (adanmak), başarmanın yarısıdır**. Arapçaya da anlattığım şekilde adandıysanız, çalışma yöntemlerinizi çok iyi belirleyip yola koyulun. Çünkü başarmanın diğer yarısı da azimle çalışmaktır.

► **[ZAMAN]** Arapçayı öğrenmek için ne kadar zaman ayırabileceğinizi -her türlü olumsuz koşulları da hesaba katarak- belirleyin. Bunu yaparken tatilleri, bayramları vb. hesaba katın ve gerçekçi olun. Bir dil, kısa bir sürede (mesela altı ayda) çok iyi öğrenilebilir gibi bir iddiaya da sakın inanmayın. Kendi anadilinizi ne kadar sürede öğrendiğinizi, şimdiki hale nasıl getirebildiğinizi düşünün. Kararınızı verdikten sonra her gün en az 30 dakikanızı Arapçaya ayırın. Trafikte veya sıra beklerken, teneffüslerde, belirlenmiş bir namaz vaktinden hemen önce, çay içerken... Eğer isterseniz her türlü fırsatı, dil öğrenmek için bir fırsata çevirebilirsiniz. Çay içerken, gördüğünüz bir tabelanın Arapçaya çevrilmesi gibi bir çaba, çayınıza farklı bir tat katacaktır.

Her gün mutlaka bir süre çalışınız. Arapça çalışmaya başlayınca, günlük aralar vermeyin her gün mutlaka kısa da olsa bir zaman ayırınız. Böylece bir gün önce öğrendiklerinizi unutmamanızı sağlamış olursunuz. Çalışmaya verilen günlük aralar, kopukluklar yaratır ve önceki öğrendiklerinizin belleğinize tam yerleşmemesine sebep olur. Devamlı tekrar ise öğrenmeyi kalıcı kılar.

► **[PERİYOT]** Dil öğrenmek için ayırdığınız zamanı bölümleyin. Bu günlük, haftalık, aylık ve yıllık olsun. Ajandanıza, diyelim ki altı aylık bir dönemden sonra nereye ulaşmayı istediğinizi

yazın. Eğer belirlenen hedefe, belirlenen zamanda ulaşamamış iseniz bunu mutlaka sorgulayınız ve gerekli önlemleri alınız.

► **[METOD]** Uzun zamandır metot tartışmaları yapılmaktadır. Hangi metodun daha iyi olduğuyla ilgili taraflar kendi delillerini ortaya koyarak tartışmaktadırlar. Modern yöntemleri savunanlar diğerlerini, bu konuda çağdışı kalmakla suçlamakta; klasik emsile-bina yöntemini savunanlar, ancak kendilerinininkinin ilmî bir Arapçaya yönelik olduğunu savunmaktadırlar. Geçmiş nesillerin birikiminden tabii ki faydalanmak durumundayız. Ama biz *şu anı* yaşadığımızdan günümüzün imkânlarını da kesinlikle göz ardı edemeyiz. Artık sadece bir uydudan, Arap ülkelerinin, 600-700 farklı televizyon kanallarına ulaşılabilirdiği, bilgisayarların her evde adeta bir standart haline geldiği; DVD, CD, internet vb. ortamların her an ulaşılabilir olduğu, *bir tıklamayla* bütün dünyanın elimizin altında olduğu bir zamanda bilgiye ulaşmak da çok kolay bir hale geldi ve bunlardan da faydalanmak zorundayız. Bu tür araçlar artık Arapça öğrenmenin vazgeçilmezleri haline gelmiştir. Arapçayı öğrenme hedefinize hangisi daha uygunsa onu kullanabilirsiniz. Her iki yöntemin çok iyi harmanlanmış hali belki de en iyisidir. Ama en kötü metot bile metotsuzluktan iyidir.

► **[HATA]** Hata yapmaktan korkmayınız. Arapçayı konuşmaya çalışırken hata yapmaktan çekinmek gereksizdir. Komik olacağınızı düşünmeyiniz. Hangisi olursa olsun yabancı bir dili yeni öğrenen herkes önceleri hatalı konuşur. Bu çok normaldir. En kolay yabancı dil öğrenen kişiler, bu konuda hiç çekinmeden atak davrananlardır. Siz de bunlardan biri olabilirsiniz.

Unutmayınız ki, hiçbir çocuk Türkçe konuşmaya başladığında; kitaba, kitap diyerek başlamaz. Önce *kipat* der, *porkatal* der; Bu ne? diye sormaz, *muni?* der. Sizler de belirli bir aşamaya kadar Arapçanın çocuğu sayılırsınız.

► **[ANADİL]** Kendi anadilini iyi bilmeyen/kullanamayan bir kimsenin Arapçayı iyi öğrenebilmesi mümkün değildir. Mesela fiil ve çeşitlerini, isim ve çeşitlerini, sıfatı, zarfı vb. bilmeyen bir kişinin zihninde, bunların Arapça karşılıkları da oluşmayacaktır. Sadece bu amaca yönelik olarak Türkçeyi çok iyi kullanan/üslup sahibi bir yazarın bir kitabı incelenebilir. Ortaöğretim veya üniversite hazırlık için kullanılan herhangi bir **Türkçe Dilbilgisi** gözden geçirilebilir.

Size, ne işe yaradığını ve ne ürettiğini bilmediğiniz bir makinenin çalışma prensibini öğretmeye kalkmak ne derecede kalıcı başarı getirir. Kendi dilinizde ne olduğunu bilmediğiniz bir yapıyı nasıl olur da Arapçada öğrenebilirsiniz. Bu yüzden öğrenmiyor, sadece kendinizi zorluyorsunuz.

► **[SABIR]** Arapça öğrenmek (ya da Arapçayı geliştirmek) birçoklarının sandığı gibi bir kaç ayda gerçekleşmiyor. Uzun bir süre, sabır ve kararlılık gerektiriyor. Arapça öğrenmede ilk aylar çok neşeli ve eğlencelidir. Ancak zaman ilerledikçe ve Arapçanın inceliklerine girdikçe dehşete düşebilir; binlerce kelime, yüzlerce kural ve deyim ezberlemek zorunda kaldığımızı ve üstüne üstlük bunları pratik yapmanın aylar hatta yıllar gerektirdiğini gördükçe pes edebilirsiniz. Arapça öğrenim sürecinde sabırlı olmak başarının en önemli anahtarlarından biridir. Arapçayı öğrenen kişiler sizden daha zeki oldukları için değil, daha sabırlı ve istekli oldukları için öğrenebilmiştir. Dil öğrenmenin hayat boyunca devam eden bir süreç olduğunu unutmayın ve çocukluğunuzdan şu ana kadar Türkçe ile ilgili olan serüveninize bir göz atın.

Arapça öğrenmek uzun ve zorlu bir maratona benzer. Bu yüzden her meşakkatli işte olduğu gibi, sabırlı olmak, istikrarlı olmak ve en iyi yöntemi belirleyip hedefinize doğru emin adımlarla ilerlemek gerekir. İstikrar kavramını biraz açıklamakta fayda var. Bir işi hakkını vererek yapmak ve ondan maksimum faydayı sağlamak için bu prensip çok önemli: Yaptığımız iş, az da olsa düzenli ve sürekli olmalı. Uzun soluklu işlerimizin hepsinde bu prensip, o işten sağladığımız faydayı maksimize etmenin yegâne yoludur. Mesela Arapça çalışmalarımızda, iki günde toplam 10 saat çalışmaktansa, bir hafta (yedi gün) boyunca her gün bir saat çalışmak daha faydalıdır. Şöyle bir düşünün, günde bir saatimizi nerelerde harcamıyoruz ki? Televizyon karşısında boşa harcadığımız onca saati mi sayalım, yoksa arkadaşlarla haddinden fazla gereksiz muhabbetlerimizi mi? Ya da internet başında harcadığımız onca zamanı mı?

Mermeri delen suyun gücü, sertliğinden değil, sürekliliğindedir!

► **[KURS - OKUL]** Şayet çevrenizde bir kurs varsa ve bu işte başarılı ise, kayıt olun. Böylece belirli saatlerinizi Arapçaya ayırmak zorunda kalırsınız. Sizinle aynı dili öğrenmek isteyenlerle tanışmak ve belirli bir metodu izlemek açısından profesyonel kurslar oldukça önemlidir. Şayet Arapça eğitimi de veren bir okulda okuyorsanız, o ortamda size Arapça öğretmeye kendini

adamış öğretmenler göreceksiniz. Kafanızı kaldırıp bakmak yeterlidir! Sizin bu konudaki istekliliğinizden mutlaka onlar da keyif alacaklar ve ellerinden gelen her şeyi yapacaklardır.

► **[ARAÇLAR – DERS/KURS KİTAPLARI]** Günümüzde, gerek Türkiye’de gerekse Arap ülkelerinde yabancılara -anadili Arapça olmayanlara- Arapça öğretmek için hazırlanmış ders kitapları seti bulunmaktadır. Bunlardan size uygun gelen birini seçerek öğrenmeye koyulabilirsiniz. Kitap setini sonuna kadar bitirmeye çalışmak en iyisidir. Bu tür kitapların eğitim amacına uygun olarak aşamalı bir şekilde hazırlanması tercih nedenidir. Her bir setin yöntemi farklı olabilir. Setlerin size uygun gelen bölümünden de başlayabilirsiniz. Ders kitaplarındaki hiçbir alıştırmayı ihmal etmeyin.

► **[ARAÇLAR – SÖZLÜK]** Kullanacağınız sözlüğün kaliteli olmasına dikkat ediniz. Klasik metinler için Arapça-Türkçe sözlük olarak Hayrettin Karaman - Bekir Topaloğlu’nun Yeni Kamus’u, modern/klasik metinler için Serdar Mutçalı’nın Arapça-Türkçe sözlüğü tavsiye edilebilir. Bununla beraber kitapçılarda başka iyi sözlükler de bulunmaktadır. Belirli bir aşamadan sonra mutlaka Arapça-Arapça sözlük kullanılmalıdır. Başlangıçta Arapça-Arapça sözlüklerin basitleştirilmiş öğrenci versiyonları kullanılabilir. Bu tür sözlükler artık Türkiye’de de bulunabilmektedir. Arapça-Arapça sözlük kullanmak başlangıçta zor gelebilirse de zamanla artık elinizden düşüremeyeceğinizi göreceksiniz.

Sözlükten baktığınız bir kelimenin yanına mutlaka bir işaret koyunuz. Tekrar bakmanız gerektiğinde, daha önce baktığınız halde niye hatırlayamadığınızı düşününüz.

Arapça bir sözlük kullanmanın kendine özel kurallarını *bir bilenden* öğreniniz. Arapça sözlükler genellikle, kelimenin harf sayısı kaç olursa, olsun kök harflerinin ana başlığı altında bulunurlar.

► **[ARAÇLAR – KENDİ SÖZLÜĞÜNÜZ]** Kendi sözlüğünüzü oluşturunuz. Bunun için, küçük A5 boyutlarındaki bir klasörü 29 harflik seperatör/ayraçlarla düzenleyerek veya bir telefon fihristini uyarlayarak kullanabilirsiniz. Kendi sözlüğünüzü oluştururken yazdığınız fiilleri, isimleri, edatları vb. farklı renkteki kalemlerle yazabilirsiniz. Belli bir süreden sonra hangi sayıya ulaşabildiğinizi de istatistiksel olarak takip ediniz. Bu yöntemi uygularken ayrı bir bölüme kalıp ifadeleri yazmanız da mümkündür. Bir kelimeyi yazarken; eğer fiil ise mazi-muzari ve mastarını

(harfi cerle beraber anlam değişikliğine uğrayan fiilleri de yazarak), isim ise mufrediyile beraber cemisini de unutmayınız. Özel tamlamalar için de bir yer ayırınız.

Yabancı bir dili öğrenen kişinin ilk öğrenmesi gereken (en fazla kullanılan) 500 kelime, 1000 kelime, 1500 kelime gibi bir ayrı liste oluşturarak da farklı bir yöntem izlenebilir.

Başka diller için kullanılan kelime öğrenme oyunlarını Arapçaya da uygulayabilirsiniz. Eğer kelime öğrenme konusundaki çitanızı engelsiz geçebilmişseniz kendinizi ödüllendiriniz: Daha fazla kelime öğreniniz. Eğer başarısız olmuşsanız kendinizi cezalandırınız: Daha fazla kelime öğreniniz!

Her gün öğrenmeniz gereken kelime sayısını belirleyin. Mesela günde 10 yeni kelime öğrenen birisinin bir yıl sonra ulaştığı kelime sayısını bir düşünün! Belirli bir vakte kadar öğrendiğiniz kelimelere tarih atmayı unutmayınız. O tarihten sonra, o kelimelere ne kadar kelime ilave edebildiğinizi gözleyiniz. Bu otokontrol mekanizması sayesinde her ayın sonunda, son bir ay içerisinde vb. kaç kelime ve terkip öğrendiğinize bakarak, Arapça öğrenme yolunda nasıl ve hangi hızla ilerlediğinizi veya ne zamandan beri nerede durakladığınızı öğrenmiş olursunuz.

Kelimeleri mutlaka bir cümle içinde kullanmayı da öğreniniz. Her gün 5 cümle öğrenseniz haftada 35 cümle eder. Bu, ayda 140 cümle, 6 ayda 840 cümle edecektir. Araştırmalar, bir dilde, günlük ihtiyaçlarımızı bildirmek için en fazla 100 cümle kullanıldığını belirtmektedir.

Sözlüğünüz her an elinizin altında olsun ve yeni bir kelime öğrenmek için hiçbir fırsatı kaçırmayın.

► **[KELİME HAZİNESİ]** Bu konuda öncelikle bilinmesi gereken dilin sadece kelimelerden ibaret olmadığı ve kelime hazinesi kavramının tabulaştırılmaması gerektiğidir. Kelimeler binanın önemli yapıtaşları olabilir. Ama binayı sadece taşlarla ayakta tutmak mümkün değildir. Harç da gerekir. Bu harcın ihmali, ne kadar kelime öğrenirse öğrensin istenen sonucun alınmasını engelleyecek ve öğrenciyi ümitsizliğe düşürecektir. Bir dili oluşturan parçalar sadece kelimeler değil deyimler ve bunların kullanım şekilleri, gramer yapıları, edatlar ve bunlar gibi birçok şeydir. Bir söz grubunu anlamaya gelince bütün bu sayılan şeylerin üstünde yetenek ve deneyim vardır.

Öncelikle kelimeleri bir bağlam içinde görmekte yarar vardır. Söz gelimi, قمر kelimesi ay anlamına gelir. Ama taşıdığı anlam yılı oluşturan aylardan biri mi yoksa gökteki ay mıdır? قمر kelimesini "Gökyüzünde ayı gördüm" anlamına gelen رأيت القمر في السماء cümlesinde gördüğünüzde

القمر kelimesinin hangi *aya* karşılık geldiği; *yılın aylarından* شهر olmadığı anlaşılır. Bu bağlamı sağlayan unsurlar elbette ders kitapları, filmler, hikâyeler, romanlar, kasetler ya da makaleler gibi materyallerdir.

Arapça kelime hazinesine sahip olmak, binayı tamamlayacak olan yapıtaşlarını bulmak demektir. Ama bu yapıtaşlarının bir harçla birleştirilmesi gerekir. Bu harç gramer eşliğinde okumak ya da dinlemektir. Her gün ders metinleri dışında belli bir süre hikâye kitapları okumadıkça ya da hikâye kasetleri dinlemedikçe / seyretmedikçe ezberlediğiniz kelimeler kalıcı olmayacaktır. Ezberin yabancı dilde yeri vardır. Ancak bu etkinlik okuma ya da dinleme etkinlikleriyle desteklenmelidir.

Arapçayı öğrenmeye çalışanlardan, sürekli, ezberledikleri kelimeleri unuttukları şeklinde bir şikâyet duyulur. Bunun birkaç nedeni vardır. Hafıza bir kelimeyi benimsemek için zamana gerek duyar. Bir kaç kez unutup yeniden öğrenmeye de gerek duyabilir. Beyin bazı kelimelere bilemediğimiz nedenlerden ötürü yakınlık duyabilir ya da ısınamayabilir. Bu yüzden her kelimeyi ya da dil parçasını aynı sürede sahiplenmeyebilir. Öğrenci kelimeleri kalıcı olarak öğrenemiyordur. Zira onları sadece ders kitaplarında görerek, ezberlemeye çalışmaktadır. Arapçayı okulda ders olarak öğrenmeye çalışanların karşılaştığı en büyük sorun da şudur: Öğrenciler sadece sınavları düşünür ve sorumlu oldukları yerlere çalışırlar. Hâlbuki sınava kadar geçen süre beynin sorumlu olunan kelimeleri sahiplenmesi için yeterli olmayabilir. Bu durumda okuma ve dinleme etkinlikleriyle müfredatın önünde gitmek gerekir. Böylece sorumlu olunan kelimelerle sınav haftasından daha önce karşılaşıldığı için beynin onları sahiplenmek için yeterince zamanı olacaktır.

Ayrıca bir takım kelimeleri öğrendiğimizi kabul edelim. Onları unutmamak zorundasınız. Eğer Arapça konuşulan bir ülkede olsaydık o kelimeleri konuşacak ya da duyacaktık. Ama böyle olmadığına göre kendi ülkenizde, çevre bu fırsatı size sağlamadığı için, kendiniz yapay bir dünya kurmanız zorundasınız. İşin başka bir yanı da Arapça konuşulan bir ülkede de olsanız dilinizi daha ileri götürmek istiyorsanız yine seçkin kitapları okumak ve seçkin konuşmacıları dinlemek durumundasınız.

Her gece yatmadan hemen önce, öğreneceğiniz/öğrendiğiniz kelimelere göz atın. Sabah kalktığınızda o kelimelerin artık *sizin kelimeleriniz* olduğunu göreceksiniz.

Kelime hazinenizi kolay yoldan geliştirmek için şöyle bir yöntem de uygulayabilirsiniz: Elinizdeki Türkçe-Arapça bir sözlüğü baştan sona tararsınız. Arapçadan geçmiş ve şu anda Türkçede kullanılan bütün kelimeleri kendi sözlüğünüze aktarırsınız. Böylece zaten anlamını bildiğiniz ama

Arapçada da halen kullanılan belki de binlerce kelimeyle karşılaşacaksınız ve kelime zenginliğinizi ve Arapçayı kullanma kapasitenizi artıracaksınız. Mesela: Kalem, defter, kitap, ilim, âlim, şükür, teşekkür, cami, mescid, ezan, aile, akrep, akıl, bakkal, basit, benzin, bina, bulgur, daima, davet, derece, esmer, fatura... vb. yüzlerce kelime.

Herhangi bir Türkçe-Türkçe sözlükte, önünde 'Ar' yazan bütün kelimeler Arapça kökenlidir. Ancak bazı Arapça kökenli kelimeler vardır ki Türkçede anlam kaymasına uğramıştır buna da dikkat edin.

► [ARAÇLAR – OKUMA / YAZMA / DİNLEME / GÖRME] Dil uzmanları, bir dili insanın dört organının öğrendiğini söylerler: Dil, el, kulak ve göz. Siz bu organlarınızdan birinin eksik olduğunu –Allah korusun!- düşünün. Şöyle bir test de yapabilirsiniz: Bir gün, birkaç saatliğine; hiç konuşmayın, elinizi hiç kullanmayın, kulaklarınıza bir tıkaç koyun veya gözlerinize bir bant bağlayın. Ne olur!?

Dil de yaşayan/canlı bir olgudur. Bu yüzden Arapça öğrenme sürecinde sürekli okuyun/konuşun, sürekli yazın, sürekli dinleyin, sürekli bakın/seyredin...

Aynı okulda bir süre beraber çalıştığımız bir İngilizce öğretmeni, hatırlayamadığı kelimeleri eline bir kâğıt-kalem alıp yazarak hatırlardı. Niye böyle yaptığını(!) sorunca *İngilizce hazırlık sınıfında öğrenciyken, öğretmenin bir okuma parçasını en az 30-40 kez yazdırdığını* söylemişti. Arapça öğrenmek isteyenlerin en fazla zorlandıkları konunun başında yazma işinin geldiğini zannediyorum. Anlamını bilmeseniz bile bir kelime/cümle vb.nin defalarca yazılması bu eksiği kapatacaktır.

► [ARAÇLAR – ÇİZGİ FİLM] **Çizgi Film izleyin!** Çizgi filmler, çocukların kolay anlayabileceği kelimeler kullanır ve bu kelimeleri çocukların kolay hatırlayabileceği olaylar ve durumlarla birlikte verir. Bu şekilde, konuşulan bir kelime bir olayla desteklendiğinden kolaylıkla çocuğun hafızasına kazınır. Unutmayın, küçük çocuklarda aynen sizin gibi o dili öğrenmeye çalışmaktadır.

Aynı çizgi filmi defalarca izleyin. İlk defa izlediğiniz bir çizgi filmin ne kadarını anlayabildiğinizi, ikinci, üçüncü, dördüncü... defa izlediğinizde ne kadarını anlayabildiğinizi hayretle gözlemleyin.

Bir çizgi filmi izlerken anlayamadığınız bir kelimeyi, çizgi filmin görselliğinden faydalanıp tahmin ederek, Türkçe-Arapça sözlüğe baktığınızda doğru tahmin ettiğinizi görünce bunun keyfini yaşayın! Çünkü çizgi filmlerde, görsellik kelimelerden her zaman önce gelir. Çizgi filmlerin, konuşamayacak kadar küçük çocukların bile ilgisini çektiğini ve anladıklarını unutmayın.

► [ARAÇLAR – FİLM/BELGESEL] Film, belgesel vb. izleyin! Çizgi filmler için söylenenler bunlar için de geçerlidir. Eğer bir uydunuz/internetiniz varsa; bir insanın hayatında karşılaşılabileceği her türlü konuyla ilgili programları takip edin. Haberler, ekonomi, siyaset, spor, eğitim vb. her alanla ilgili bir kelime dağarcığınız oluşur. *Çarşı, pazar* anlamındaki سوق kelimesinin, bir ekonomi programında *piyasa* veya *borsa* anlamında da kullanıldığını gördüğünüzde bu size büyük bir keyif verecektir; *hedef, amaç* anlamındaki هدف kelimesinin, spor programında *gol* anlamına geldiğini gördüğünüzdeki gibi...

Evinizde yemek yerken, çay içerken, -kulak veremeyecek bile olsanız- televizyonda, bilgisayarda vb. cihazlarda Arapça duyabileceğiniz bir ses olsun. Siz fark etmeseniz bile kulağınız öğrenecektir.

► [ARAÇLAR - HİKÂYE/ROMAN] Çocuklar için hazırlanmış, bol resimli, az cümleli hikâye kitaplarını kesinlikle ihmal etmeyin. 10 sayfalık bir hikâye bile okusanız, sonuçta bir Arapça kitap bitirdiğinizi düşünün ve çocuklar gibi sevinin. Kitapçılarda veya internette biraz araştırma yaparsanız, seviye dikkate alınarak hazırlanmış bu tür hikâye setlerinin olduğunu görürsünüz. Bir çocuğun kelime hazinesi kısıtlı olduğu için, bu tür hikâyelerde kullanılan kelimeler de kısıtlıdır ve *temel* -tam da sizin aradığınız- kelimelerdir.

İleriki aşamalarda kısa romanlara da göz atın. Bir hikâye veya roman okurken, anlamını bilmediğiniz bir kelimeyle karşılaştığınızda; ya tek tek kelimeler için sözlüğe bakın ya da hiç sözlüğe bakmaksızın okumaya devam ederek –öncesi ve sonrasına bakarak- anlamını tahmin etmeye çalışın. Tahminleriniz çoğunun doğru olduğunu göreceksiniz.

► [ARAÇLAR - EZBER KARTLARI] Kartvizit boyutundaki kartonlara bir tarafına yeni öğrendiğiniz kelimeyi Türkçe, diğer tarafına Arapçasını yazınız. (İleri aşamalarda yeni öğrendiğiniz

kelimenin karşılığını da Arapça yazınız. Bu kartları yanınızda taşıyarak bulduğunuz her fırsatta o kartlara bir göz atınız. Bu kartları deyimler, atasözleri için de kullanabilirsiniz. Deyimler ve atasözlerini olduğu gibi ezberleyiniz.

Kartlardaki kelime veya tabirleri, anlamına çağrıda bulunması için bir cümle içinde kullanınız. Türkçesini yazmaksızın, kelimenin anlamını cümle bütünlüğünden çıkartmaya çalışınız.

► **[METİN]** Kısa Hadis-i Şerif metinleri, Kurân-ı Kerîm’de anlatılan kıssaların ezberlenmesi, hem Kurân-Hadis kültürünüzü hem de kelime hazinenizi geliştirecektir. Ayrıca atasözleri, küçük hikâyeler ve fıkralar ezberleyip bunu arkadaşlarınıza anlatmak, zamanla kendi cümlelerinizle ifade etmek te sizi geliştirir.

► **[POST IT YARDIMI]** Etrafınızdaki müsait olan her şeyin üzerine, ismi yazılmış post it’ler (leke yapmayan küçük yapışkan kâğıtlar) yapıştırın. Zamanla yazılı olan tüm kelimeleri ezberlediğinizi göreceksiniz. Bu yöntem özellikle somut kelimeleri öğrenmede çok işe yarar.

► **[GRAMER]** Gramer yeni bir dil öğrenmeyi kolaylaştırmak için o dilin yapısı hakkında bize bilgi veren kurallar zinciridir. Çok iyi bir gramer bilgisi ile dili öğrenmemizi hızlandırabiliriz. Özellikle yazma dersleri için gramer bilgisinin çok iyi olması gerekir. Gramer kuralları bir zincirin halkası gibidir. Eğer bir konuyu tam olarak öğrenememişseniz bir sonraki konuyu öğrenirken çok sıkıntı çekersiniz. Toplama-çıkarma işlemini bilmeyen bir öğrencinin bölme işlemini doğru yapması nasıl beklenemez ise, marife-nekra kavramını bilmeden Arapçada isim cümlesini doğru ve eksiksiz öğrenebilmeniz beklenemez. Öğrendiğiniz bir gramer konusunun Arapça içindeki yerini ve sıralamasını unutmayınız. O konuyla ilgili çok fazla alıştırma yapınız, cümle çözüünüz. Sadece gramerin de tek başına işe yaramadığını biliniz.

Arapçanın fiil çekimleriyle ilgili “sarf ilmi”, kelime ve cümle yapısıyla ilgili “nahiv ilmi” ve edebî sanatlarıyla ilgili “belagat ilmi” olmak üzere üçlü bir grameri vardır. Mutlaka temel gramer bilgisi öğrenin, fakat kesinlikle gramere boğulmayın. Temel gramer bilgisini öğrendikten sonra, gramer kitaplarını okumak yerine –tabii ki Arapça öğrenmedeki amacınıza göre- gramere uygun olarak okumalar yapın, metin çözümlerini ve konuşun! Unutmayınız ki dünyadaki bütün insanlar ana

dillerini gramerden değil; dinleyerek, konuşarak ve kullanarak -tabii ki ilk başta hata yaparak- öğrenirler.

Arapçada bulunan ama Türkçede bulunmayan bir takım gramer konuları vardır: Kelimelerin dişil veya eril olması, isimleri başına ال takısı gelmesi gibi... Bu tür konularda bir Arap gibi düşünmeye çalışıp o konuyu olduğu gibi anlamaya çalışınız.

► **[PRATİK ARAPÇA]** Güzel bir pratik Arapça öğrenme kitabı bulun. Kitapçılarda çok sayıda mevcuttur. Bu tür kitaplar genellikle sınıflandırılmıştır: Tanışma, bakkalda, postanede, pazarda, lokantada vb. gibi. Buralarda kullanılan özel kelimeler de eklenmiştir. Her gün, öğrenme kabiliyetiniz ve hafıza kapasitenize göre, bunun bir bölümünü ezberlemeye çalışın ve oradaki cümleleri küçük değişikliklerle kendinize uyarlayın. Her günün sonunda ezberlediğiniz ve artık rahat bir şekilde kullandığınız yeni kelime ve terkipleri kendi sözlüğünüzün ayrı bir yerine yazın.

► **[SESLİ ÇALIŞMA]** Çalışırken daima öğrendiklerinizi sesli olarak tekrarlayınız. Aklınızda tutmaya çalıştıklarınızı, aynı zamanda yüksek sesle söylemeye alışınız. Bu öğrenmenizi kolaylaştıracaktır.

Eğer sadece okuyarak çalışırsanız bu sadece görsel belleğinizi çalıştırır. Ancak sesli olarak tekrarlayarak çalışmak ise, görsel ve işitsel belleğinizi de birlikte çalıştırır. Bu işlem, dil öğrenmek için en faydalı davranıştır. Böylece hem telaffuz yeteneğiniz artar, hem de cümle kurma beceriniz gelişir.

Genellikle bir arkadaş ile ikili çalışmak, bu nedenle çok faydalıdır. Böylece hem konuşmaya hem de dinlemeye alışırsınız. Sesli olarak çalıştıklarınızı, ayrıca kâğıda dökmeye çalışınız. Cümleler kurunuz. -Çalışmanızı arkadaşınıza bağımlı da kılmayınız. Sonuçta Arapçayı *siz* öğreneceksiniz.-

Arapçanın telaffuzu Türkçedekinden farklıdır. Türkçedeki bir harfin yaklaşık sesi, Arapçadaki üç ayrı harfle karşılanabilir. Mesela Türkçedeki 's' harfinin telaffuzuna benzeyen Arapçada üç harf vardır: ث, س ve ص. Bu üç harfin telaffuzu da farklıdır ve her birisinin anlam farklılığı vardır. Bu nedenle okurken veya konuşurken dikkatli olunmalıdır. Nasıl ki İngilizce konuşurken İngiliz aksanıyla konuşmaya-söylemeye çalışıyorsak, Arapçayı da Arap aksanı ile kullanmalıyız.

► **[TEKRAR]** Yeni konuları çalışırken, arada geri dönüp eski öğrendiklerinizi mutlaka tekrarlayınız. Böylece temelinizi devamlı güçlendirmiş olursunuz. Arapça öğreniminde tekrar çok önemlidir.

► **[KULLANIM KILAVUZU - MUHTEVİYAT]** Satın aldığınız bir elektronik eşyanın kullanım kılavuzunda, bir bisküvi veya peynir kutusunun üzerinde, bunun benzeri binlerce üründe Arapça ifadeler vardır. Elinizdeki biraz sonra atacağınız bir kutunun üzerindeki Arapça cümleleri okur ve anlamaya çalışırsanız, her türlü fırsatı Arapça öğrenebilme imkânına çevirirsiniz. Unutmayın!: Ayakkabı boyacıları insanların yüzüne değil, ayakkabılarına bakarlar. Çünkü onlara göre iki tür insan vardır: Ayakkabısı boyanması gerekenler ve gerekmeyenler... Eğer Arapça gözüyle bakabilirseniz, etrafınızda o kadar çok Arapça vardır ki...!

► **[TAHAMMÜL!]** Bu yazıyı buraya kadar okumaya tahammül etmişseniz; siz, Arapçayı öğrenmek isteyen sabırlı, bir işi sonuna kadar götürebilecek kararlılıkta birisiniz demektir. Bu da sizin Arapçayı öğrenebileceğinizin bir delilidir.

Allah yar ve yardımcınız olsun.

Bekir Tuna, Konya

17 Ramazan 1432